

RICHARD
SOBOTKA

SEN
O AMERICKÉM
SNU

RICHARD
SOBOTKA

SEN
O AMERICKÉM
SNU

2015

ŽAR

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být přenášena nebo reprodukována bez předchozího písemného souhlasu držitele práv.

Richard Sobotka

SEN O AMERICKÉM SNU
POVÍDKY

Text © Richard Sobotka

E-mail: richard.sobotka42@gmail.com

Obálka: Jakub Sobotka

Sazba: Dušan Žárský

Korektura: autor

V elektronické podobě první vydání

Vydal Dušan Žárský – ŽÁR, www.zar.cz

v roce 2015

ISBN: 978-80-86725-66-6

Jiskřivé ráno na Manhattanu

Projít se jiskřivým ránem po Manhattanu je náš společný sen, mne a mého lékaře, usednu v jeho ordinaci do bílé měkounké židle, spíš pohovky, v té by se to náramně marodilo, povalovat se v ní od rána do večera a od večera do rána, všemi obletován... vezmi si tabletu, už máš čas, co chceš k večeři, sedí se ti dobře, podložím ti záda polštářem... a zatím co bych mu vypočítával své skutečné i domnělé neduhy, on by se přes horní okraj monitoru počítače zahleděl do rána tam venku za oknem, pořád ještě jiskřivého, malounko zroseného, v každé slzičce rosy kousíček nočního spánku a zároveň už kousek jiskřivého slunce, to jsou ty nejkrásnější okamžiky, extrahované esence léčivých i obyčejných bylin ve vlahé povětrnosti, záplavy barev po lukách, brouzdat se stébly trav a plašit skřivany z posledního snového verše a nechat se máčet slzami noci až po kolena a možná až po pás... a on mne neposlouchal, mé neduhy mu byly v té chvíli lhotejné... pořád se ještě brouzдал těmi lukami a okrajem lesa a možná si při tom hvízdal, možná zanotoval rozpustilou písničku o nedospáném ránu a zvednuté sukničce a bílé nožce... možná se chtěl v té chvíli jiskřivého rána procházet po Manhattanu, je to takový náš společný sen, i když jsme o něm nikdy spolu nemluvili, prostě se jednou ráno za jiskřivého dne projít po Manhattanu...

Už jsem probíral potřetí totéž kolo svých nemocí a neduhů a on si pořád ještě kdesi v lukách máčel nohavice ranní rosou nebo se kochal procházkou po Manhattanu, až teprve surový vpád zdravotní sestry do ordinace – dáte si kafičko, jako obvykle, pane doktore...? pak hned omluvy: promiňte, netušila jsem, že už máte pacienta... jako by nevěděla, že přátelé procházek jiskrným ránem po Manhattanu nevstupují do ordinace čekárnou, ale po malém zaklepaní rovnou zadními dveřmi... kafe by bodlo, řekl lékař sestře a konečně se odpoutal od jiskření za oknem ordinace... kde jsme to skončili, aha, dáme tablety na povzbuzení, vitamínová cukrátko... a už ťukal do klávesnice počítače a mačkal tlačítka a tiskárna vyplázla recept na sladké dražé, kterých už mám doma půl almary... jakpak to, pane doktore, děláte, pacienti vás trápí, každý jinou nemocí, jednoho bolí koleno, dalšího žaludek, játra, ledviny, revma, chřipajzna, nebo někomu přeskočilo a vy musíte všem těm nemocem odolat, žádné se nesmíte poddat, pořád musíte být fit pro každého dalšího pacienta, jak vy to, pane doktore, děláte, že jste den co den po náporu tolika nemocí pořád zdravý... a on se pokaždé jen usměje, to už sestřička položí na stůl kafičko... jak dnes máme nabouchanou ordinaci, zeptá se on... jako obvykle, pane doktore, dostane odpověď... já už se odpovědi nedočkám, poděkuju a už se poroučím, abych nezdržoval, odcházím zadními dveřmi, aby pacienti v čekárně neremcali, že předbíhám, a myslím na to, že není nadto mít za přítele dobrého doktora...

A takto jiskrným ránem čas od času jdu za svým lékařem, když zatoužím po procházce po Manhattanu, kráčím chodníkem tou dlouhou ulicí pod zelenými stromy, procházím světlými a tmavými pruhy jak si slunce po ránu hraje, dýchám zhluboka svěží vzduch, učím se z paměti všechny nemoci, kterými chci svého lékaře překvapit tentokrát, málem si hvízdám, málem poskakují nejprve na jedné a pak na druhé noze, cpu ruce do kapes, prudkým pohybem hlavy odhazují kšticí kadeří s čela, za každou dívkou se ohlédnou, letos jim to náramně sluší v těch krátkých sukénkách a také jak se ladně nosí na těch vysokých šteklicích, a ony vědí, že se za nimi ohlížím a dělá jim to zjevně dobře, ale žádná z nich se neohlédne... tak jdu tím ránem, učím se z paměti nejnovější nemoci pro svého lékaře a málem si při tom zpívám a tančím...

Paoli stál na protější straně křižovatky, známe se bůhví kolik už let, má zlaté ručičky, drát jimi dokáže šikovně ohnout a natvarovat, šroubek zašroubovat, matku přitáhnout, i jinak se činí, otec čtyř dětí, páté je na cestě... co máš s nohou, obhlížím jeho kulhání, opírá se o berličku... ále, spadl mi kus železa na nohu, povídá Paoli a spouští ságu svých chorob, jak si ho podávají po posudkových i odborných lékařích, chce z toho vyrazit chorobu z povolání, ale ty bestie to ne a ne pochopit, možná to chápou, ale je noha nebolí, oni nechramkají, je nebolí celé tělo, oni nejsou lautr na umření... nebo čekají na všimné... a Paoli si zapálil další cigaretu, třetí za tu chvíli, kdy jsme spolu stáli na tom chodníku... už člověče nevím, co mám dělat, svěruje se...

trochu změň životní styl, radím poučen stohy magazínů a lékařských brožur ze kterých pokaždé přečtu jen nadpis, co také víc, proč ničit oči luštěním drobných písmen, správně volený nadpis obsáhne vše... prostě přestaň kouřit, povídám... a Paoli na to: těch pár cigaret... alespoň jednou týdně běž na delší procházku... s tou bolavou nohou? málem si Paoli klepe na čelo, a chodím po obchodech, když ta moje potřebuje nakoupit mléko a rohlíky... začni cvičit, radím... dyť nemůžu ani pořádně natáhnout ruku... uprav životosprávu... co si v jídle navybírám: bolí mne žaludek, játra, ledviny, srdce mi chvílemi vynechává... nechtěl jsem pokračovat, jistě má krvavou moč, poruchu dýchání, vysoký tlak, diabetes, zahleněné průdušky, kdyby se řízl tak z něj poteče krev černá jako zasviněná uhelným mourem, pajšl na hadry, možná skrz naskrz prolezlý rakovinou, napůl slepý a možná už ani nedoslýchá... sakra je to pořád ještě docela mladý chlap, ale jet v té chvíli kolem funebráci, požádám je o rakev a položím ho do ní...

Tak špatně se mi najednou šlo k mému lékaři, hlava se mi motala, sotva jsem se držel na nohou... slunce má nějakou divnou barvu a namísto ozónu páchnoucí kanály... teď se pro změnu za mnou ohlížejí holčiny, stařec nad hrobem, vidím jim na očích... sotva se posledními silami doškrábu ke svému lékaři a úplně zapomenu klepnout na zadní dveře, sedám do přeplněné ordinace, rovnou mezi pacienty... a sestřička, když jde sbírat kartičky zdravotní pojišťovny, jen o mne zavadí pohledem, úplně se zděsí, co se vám, proboha... pojdte rychle... a už mne bere za paži, podpírá...

máme tady naléháka, pane doktore, neměla bych rovnou zavolat sanitu...

Lékař odsunul šálek kávy, ze které sotva usrkl, utrhl oči od jiskřivého rána tam venku za oknem, trochu zroseného kapičkami rosy, přestal se brouzdat po rozkvetlých lukách a okrajem lesa, viditelně nerad se utrhl od všech těch rozkoší... tak copak vás trápí tentokrát, obrátil se konečně... sedím v měkounkém pohodlném křesílku, v tom by se i dobře umíralo, zaboha si nemohu vzpomenout na jedinou z nemocí, které jsem se cestou do ordinace bifloval... ani jsem nepotřeboval promluvit, lékař jediným pohledem zhodnotil můj zdravotní stav... dáme něco na povzbuzení, ťukal do computeru recept na vitamínové tablety, kterých mám doma plnou almaru, otevřu dveře, sypou se rovnou na podlahu, vyhodit do popelnice je mi jich líto, slepice v paneláku pěstovat nemohu, že bych jim přilepšil... a možná by to chtělo malounko pozměnit životní styl, radí lékař, třeba si vyrazit, možná někam dál...

A oba víme, náš společný sen, třebaže jsme o něm nikdy nehovořili, procházka svěžím ránem po Manhattanu...

Jděte raději tuhle dveřmi, ukazuje lékař na zadní východ z ordinace... i sestřička vidí, že sanitky nebude zapotřebí... lékař jediným douškem vysrkne celý šálek kávy... jak jsme dnes na tom, sestři, zeptá se... marodů málem až po střechu, pane doktore... tak pošlete prvního, ať to odsypá, řekne lékař a ještě koutkem oka se otře o jiskření za oknem...

Pro jistotu se k domovu vracím bočními uličkami, už jsem si zamarodil dost a potkat ještě nějakého kripla, asi

bych to nepřežil... a je mi zase do zpěvu a do skoku... a pak mi napadne, jakpak to ten doktor dělá, denně mu proleze ordinací tolik nemocí a žádná se ho netkne... a vzpomenu si na Manhattan, projít se tak po něm... ale jen krátce si na něj vzpomenu...

U Tiffanyho se ještě nevečeřelo

Den už byl takový... když tahle honorace vyrazí do ulic, houfují se jako havrani na sotva vzrostlém osení a štěbetají při tom jako vrabci: unikátní, originální, mimořádné, velmi vkusné, tohle by nadchlo Rubense, a což Picasso, ten nedokázal namalovat takhle kombinovanou a poskládanou ženu – samé drby... pánové s neskrývaným zájmem obhlížejí mini mini, také maxi maxi, ale rozstříhané hned v několika pruzích až po ona místa, jako by se jimi přehnala větrná smršť nebo se dotyčná musela při spásném útěku (či nadhánění kořisti) prodrat trnitým houštím... rozkošné, vykřikovali zástupci samčí populace, zatím co dámy neokázale věnovaly pozornost výloze klenotnictví... cožpak prsteny, zlatem měly olepeny všechny prsty na obou rukou, při vhodně prostříhané obuvi prosakoval žlutý kov i u prstů na nohou, teď byly v módě drahé kameny, dámy s vytříbeným vkusem zavěšovaly diamant přesně do středu dekolté, do míst kde začíná řečiště mužských slastí, kdežto dámy s vkusem jemně vytříbeným zavěšovaly diamant do míst intimních položených níže, kde jeho zajiskření bylo možné spatřit při vhodném zafouknutí větru do nadržásaného oděvu, ale především byly v těch místech objevovány za nocí rozkoší chlípnými muži obdivnými výkřiky o la la, apartní, tohle by nevymyslela ani Mona Lisa, Madam Pompadour byla jen taková cuchta a dáma s kaméliemi jen takový póvl, podlahový hadr střídavé kvality...

Ta výloha klenotnictví zářila zejména večer, jiskřila, až oči přecházely, ale zářila také během dne, jako by uvnitř tam kdesi bylo zavěšeno neviditelné slunce a vzbuzovalo sršení blesků a ty se vpalovaly do srdcí všech dam a nechávaly nesmazatelné stopy na jejich těle a zejména na duši...

Také Bea zde měla pravidelnou zastávku, ať procházela ulicí sama, nebo ji doprovázel Didi, němě civěla na tu krásu veškerého světa, která se dokázala vtěsnat do výlohy jediného klenotnictví... Didi nepromluvil, uměl listovat v ženských srdcích a nepotkal žádné, které by se nechtělo stát pokladnicí vrchovatě zaplněnou drahými kovy a drahými kameny, mít zlatou vanu, osázenou diamanty a koupat se v tekutém stříbře, což byl sen všech žen... a šli mlčky dál, každý trochu jinak obolavělý, notný kus cesty za sebou táhli smutek jako šedivý závoj, Bea si letmo prohlížela svou postavu v zrcadlení výloh, a Didi lapal ty její pohledy... mohlo by to být lepší, mysleli si oba, čím dál nákladnější opakované každoroční zmlazovací kůry zabíraly čím dál méně, jen když se v pozdním večeru konečně zhaslo, přicházelo zdání, jako že je všechno jako dřív, ale to znepokojení, že Didi se nechá okouzlit svěžejší křivkou stehem pod lemem kraťoučkové sukně bylo aktuálnější čím dál víc... pravda, i jemu za těch pár let přibýlo vrásek, ale zkrásněl jimi, zmužněl, a byl teď zkušenější, zdálo se jí... nemohla nevidět jak jej sjíždějí nenasycené oči osamělých samiček na lovu, utrhnout pár let života přece stojí zato, ale co pak, však se uvidí...

Znovu stáli před výlohou s cennostmi, která zářila ať bylo zhasnuto nebo rozsvíceno... Bea připomínala ve vynošeném baloňáku ošoupaného havrana, Didi postával tři kroky stranou, jako by k ní patřil i nepatřil a Bea se i v téhle bezvýchodné situaci zoufale snažila vybudovat most přes rozevírající se propast... hrozně se mi líbí, co říkáš, obrátila se na spolunocležníka čím dál kratších a čím dál méně horkých nocí, pořád to mám na očích... a postupovali dál, ale ta touha v ní zůstávala... něco by to prostě chtělo, zase být obhlížena, okukována ze všech stran, nadbíhána, žádoucí, být účastnicí těch letných nehod, které nechávaly přeskočit zkušební jiskru a která následně zapálí požár... naposledy jí podobnou nehodu způsobil před pěti lety právě Didi, nebo už to je šest let, nevěděla, a teď zase najednou prostě netušila co to je láska, přitom věc tak jednoduchá, ze všech existujících zákonů zákon řazený na prvé místo, holá věta paragrafu bez jakýchkoliv dodatků... tak o chvíli míjeli tržnici s věcmi málo potřebnými nebo vůbec ne, tam se u jednoho stánku shýbla pro puntíkový hrníček, po tomhle toužím, vzdychla jakoby vyprahlá tou žízní na troud... obyčejný hrníček s bílým podkladem a červenými puntíky...

Společnost se už blížila k restaurantu Café de Paris... na pořadu byla dekadence, abstrakce, moderna, secese a impresi... impresi – úder světla a barev může spasit svět, nebo snad exprese, brutální útok na samou podstatu... a rošťák podvečerní vítr nedbal vznešených slov a drze foukl do stříže jedné z dam a poodhalil to, co bylo prezen-

továno jako oděv, drze ukázal ty úsporné šňůrky do kterých byla vespod oděna a vpředu jí na exponovaném místě zrádně zajiskřil diamant velký snad jako palec u nohy... o la la, ozval se obdivný výkřik... pak kdosi surově poznámenal: mám hlad... načež vstoupili do restaurantu a livrejovaný vrátný, celý ve zlatě, jim úslužně otevíral dveře...